

MAGYARÁG

VII. No. 44
1938. Febr. 14

2 lei

APARE IN FIECARE ZI

Fondator:

PÁSZTOR EDE

Redactor responsabil:
DR. SÁHY LÁSZLÓ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
ORADEA, PIATA MIHAI VITEAZUL

TÁVIRATOK

TARTJA MAGÁT
A HODZSA-SCHUSCHNIGG
TALÁLKOZÁS HIRE

Bécs, febr. 12. Osztrák politikai körökben úgy tudják, hogy Hodzsa csehszlovák miniszterelnök és dr. Schuschnigg osztrák szövetségi kancellár a közel jövőben találkoznak s eszmecserét folytatnak az általános politikai helyzetről. A hivatalos jelentés szerint, amelyet a kancellári hivatal adott ki, azt tartalmazza, hogy szombaton Schuschnigg dr. szövetségi kancellár Tirolba utazott s itt találkozik fog Hodzsa Milán miniszterelnökkel.

ELŐNYOMUL A JAPÁN
HADERŐ

London, febr. 12. Dél-Hopei tartományban a japán haderő két oszlopban vonul előre. Az első oszlop elérte Ciu-Fenget és 40 kilométernyire van Hoang-Ho-tól. A két hadosztály rendkívül erős. A támadás váratlanul érte a kínai haderőt.

MUSSOLINI UDÜLÉSE

Róma, febr. 12. A római lapok jelentése szerint Mussolini olasz miniszterelnök az Abruzzokba utazott, ahol üdülés céljából néhány napot tölt el.

LEZUHANT EGY BELGA
KATONAI REPÜLŐGÉP

Brüsszel, febr. 12. Súlyos szerencsétlenség történt a belga Alpokban. Egy katonai repülőgép hóviharba került és lezuhant. A pilóta az ejtőernyőjével sértetlenül ért földet.

IDŐJÁRÁS

Fokozottabb hősiyleadás, — reggeli ködök. Az ország északi részén havazás.

A kormány kiáltványa az ország népéhez

Bukarest, febr. 12. A kormány tegnap este kiáltványt intézett az ország népéhez, amelyben ismerteti programját. Első feladatának tekinti az új kormány az alkormány reformját, mely az idők szükségéhez és a román nép megújodási óhajához elengedhetetlen és a közéletet magasabb erkölcsi szintre fogja emelni.

— Biztosítjuk Románia népét, — mondja a kiáltvány, — hogy a kormány az igazság és az egyenlőség szem előtti tartásával fog kormányozni.

Jóvá tesszük a történelmi igazságtalanságot az államélet minden területén és az ország határai között született bennszülött kisebbség jogainak tiszteltetését tartásával.

— A háború után szerzett állampolgárságokat felül fogjuk vizsgálni, a család uton szeretteket megsemmisítjük, miután azok károsak a román népre, amely saját országában és saját határai között szélesebb gazdasági területet kell, hogy elnyerjen.

— A kormány feladatának tekinti az idegen nemzetiségű letelepedettek eltávolításának megszervezését, mert ezek az idegenek gyengítik a román elemet. Saját házában szorongatottnak érzi magát a román és elégedetlenségét és aggodalmát nyilvánítja az állapotok felett.

— Románia kolaborálni fog azokkal a nemzetközi egyezményekkel, amelyek a zsidókérdés megoldását óhajtják és segíteni fog, hogy hazát találjanak maguknak azok a zsidók akik saját kijelentésük szerint, ezt szeretnék is.

— Az összes közéleti intézményeket politikamentesíteni fogja a kormány és minden megtesz a visszaélések kiirtására.

— A paraszt- és munkásosztály támogatása, hogy a román munka elnyerje az őt megillető helyet az országban.

— A költségvetés egyensu-

lyának biztosítása, új adórendszer, amely megfelel az állam szükségleteinek, a lej árfolyamának biztosítása azok a ténykedések, amelyek elsősorban feladataink közé tartoznak.

— Biztosítjuk a társadalmi békét és nyugalmat, fenntartjuk a rendet és biztosítjuk az összes polári jogokat az ország minden polgárának azokat a jogokat, amelyeket törvényeink garantálnak.

— A külpolitikában nem lesz semmilyen változás, a kormány fenntartja hagyományos külpolitikai irányvonalát és régi kapcsolatait, amelyeket fejlesztési óhaját az összes népekkel, elsősorban a szomszédokkal szemben, a Népszövetség elveinek tiszteletben tartásával, a fennálló szövetségi szerződések és baráti kapcsola-

tok kimélyítésével, hogy megerősítsük az általános béke érdekeit.

A kormány felhívást intéz az összes politikai pártokhoz, amelyben felszólítja őket, hogy szüntessék meg a harcot a békés munka érdekében és fogjanak össze, hogy eleget tehessenek nagy királyunk felhívásának és támogassák a kormányt történelmi feladatainak teljesítésében, amely feladatokat Öfelsége bízta meg a kormányt.

A kormány kiáltványa a következő mondatokkal fejeződik be:

— Itt, ebben az országban, nem létezhet más eskü, csak az, amit a király és a haza iránt fogadott a román állam minden hű polgára.

Micescu referált Tatarescunak

Bukarest, febr. 12. Tatarescu helyettes miniszterelnök és ideiglenes külügyminiszter tegnap átvette a külügyminisztérium ügyeinek vezetését. Ta-

tarescu hosszabb megbeszélést folytatott Micescu volt külügyminiszterrel, aki részletesen tájékoztatta Tatarescut a külpolitikai kérdésekről.

„Fellelegzett az ország“

A „Semnalul“ a következőket írja:

„Végre fellelegzett az ország. A kormány kénytelen volt távozni, helyét közéletünk legilletékesebbjeinek hagyva. Győzött az igazság. Az ország egészséges közvéleménye nem

tudta tovább tűrni az izgalmat. A veszedelemmel szemben, amit a cuzista uralom jelentett, nem maradt más megoldás, mint a kormány sürgős eltávolítása és új kormány alakítása, melyet a román közélet legelőkelőbb személyiségei alkotnak.“

Új államtitkárok

Mišu Enescut a Betegségügyi-pénztár igazgatóját visszahelyezték állásába. Ugyancsak visszahelyezték állásába.

Stavri Cunescut a munkaügyi minisztérium vezérigazgatóját.

A pénzügyminisztérium államtitkárrá Mircea Iorgat és Mircea Durmat nevezték ki. Az iparügyi minisztériumhoz Alexandru Radiant, Filip Augustot és Emil Mariant nevez-

ték ki államtitkárnak.

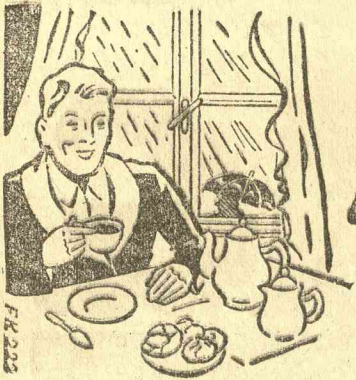
Tatarescu külügyminiszter telefonon érintkezést keresett Metaxas görög és Rüstü Arras török külügyminiszterrel. A megbeszélések értelmében a február 16-ra kitűzött Balkánkonferenciát február 25-re halasztották.

Tatarescu a tegnapi nap folyamán beható tanácskozáskor folytatott Cancicov, Ia-

(Folytatás 3-ik oldalon.)

Mai számunk 8 oldal, 2 lei

MA: A „rumba“ huzásának 3-ik 100 szerencsés száma

Odakint ítélet idő van.

— Ilyenkor szívesen iszunk még egy csésze finom, párolgó kávét. Ezt a legnagyobb takarékoskodás mellett is meg lehet tenni, mert az aromás és jóízű Kathreiner és Valódi Franck annyira olcsó, hogy egy csészével több igazán nem játszik szerepet.

„A virágzó béke” a háboruzó japán császár jelmondata

Tokióból jelentik: A külföldi ember részére bizonyos egyhangú és kietlen tokói életben, ahol se európai opera, se a mi izlésünknek való színház, de még löverseny sincs.

az újévi fogadás a császári palotában a legeslegnagyobb esemény.

A külföldi diplomata testületet fogadja minden január elsején a császár és a császárné. Ez az egyetlen alkalom, amikor halandó ember egyáltalán beteheti lábát ebbe a rejtelmes, ősi tündérvilágba. Nemcsak a külföldiekre gondolok most, hanem a japánokra is, hiszen

a császári palotába polgári halandó sohasem juthat be. A főváros szívében fekszik a császári palota, magas kőfal veszi körül és a kőfalon túl még a híres, széles vizerárok. A palota templomhoz is, lovagvárhoz is hasonlít. A kapuja előtti gondosan ápoltságos tere mindenki beléphet, de hozza a japán apa kisfiát, amikor először viszi sétálni, ide jönnek bámészkodni az iskolagyerekek, a vidékről felrándult japán házaspár első utja ide vezet, ide zárandokolnak a virágos, selyemkimonós asszonyok és mind-mind a palota felé fordulva, földig hajolnak uralkodójuk előtt, aki hitük szerint a napistentől származik és mindig láthatatlan. A japán férfi reggelként, mielőtt az irodába, a gyárba az üzletébe siet, a palota felé fordulva köszönti a mennyek fiát. A napokban is láttam, — amint

az új modern egyenruhás regruták, kezükben uti poggyászuikkal, megálltak a palota előtt és földig meghajoltak császáruk felé. Innem egyenesen a kínai frontra indulnak, meghalni azért, aki előtt meghajoltak.

Ez a lélek mélységeiből fakadó császárimádás egyik legnagyobb ereje az országnak. Még a legműveltebb, legeuró-

paibb japánok sem tudják elképzelni, hogy a császárukat, személtiszembe lássák. Ha az uralkodó néhanapján kikocsizik, a rendőrség a sétatocsizás utvonala

telefonhíradót

ad le és percekben belül lehúzzák az összes lakások, épületek, irodák, sőt még a követségek ablakainak redőnyeit is, hogy a császárt senki se láthassa. Érihető tehát, hogy újévi napján irigy tisztelettel nézik a benszülőttek azokat az elő-

kelő idegeneket, akik január elsejére meghívót kapnak a hét lakattal és hét sárkánnyal őrzött palotába.

Kora délután, félkettőkor fogadja a császár és a császárné a tokiói diplomata testületet. Férfiak, nők a fogadáshoz a legnagyobb gálába öltöznek.

Az összes hölgyeken az előírt öt yard hosszú uszályos udvari toalett.

A trónterem előcsarnokában gyülekeztünk, bevallom, valamennyien izgatottan és elfogódottan. Bennünket is megihletett a titokzatos, idegen világnak ősi költészete és hagyomány. Festőien öltözött kis japán apródok sorfala között vonultunk be a trónterembe.

Az uralkodópár a trón előtt állva fogadott bennünket.

A császártól jobbra a királyi hercegek, a császárnétól balra a királyi hercegnők álltak. Az asszonyok, sajnos, mind európai ruhában voltak. A császárné óriási uszályu aranybrokát ruhájában felejthetetlen látvány volt.

Ugyanazt a ruhát viselte, amit tavaly, ezzel jelezve, hogy Japán most komoly és zavaros időkben él, még a császárné sem gondolhat új toalettre.

Egyetlen ékszere az a híres, évszázados briliánsdiadém, amelyről a világ lapjai már annyiszor írtak. Egyenként járulunk őfelségeik elé. Itteni szokás szerint mindig a férj

Ajándék-akciónk

szevénye

10

Aki a folytatálagosan megjelenő számokat összegyűjti, részt vesz az ajándék-akciónkban.

1938. február—március

megy elől, a feleség csak egy két lépéssel hátrább követi, Hirohito császár barátságosan üdvözlő mindenkit. Hivatalosan csak japánul szólíthat meg bennünket, noha tud a nyugati nyelveken. Főudvarmestere áll mellette és angolra vagy franciára fordítja le a császár szavait. A császár nagyon értelmes arcú, moderngondolkodású, fiatalos megjelenésű férfi, aki ha ideje engedi, a császári palota sporttelepén golfozik, teniszezik és a japán nemzeti sportokat gyakorolja. Trónralépésekor minden japáni császár jelképet vagy jelszót választ magának.

Hirohito uralkodásának jelszava: „A virágzó béke”.

Most az egész világ várakozással és reménységgel tekint a japán trón e gyönyörű jelképe felé...

Dinamitot loptak a bányában

A csendőrség elfogta a tolvajokat

A bátyai francia bányatársulat raktárából ismeretlen tettesek letörték a lakatot és onnan nagyobb mennyiségű robbanószert loptak. A betörés fedezése után azonnal leltározást tartottak és megállapították, hogy a tettesek 12 kiló dinamitpatront, 5 karika gyuj-

tózsínórt és 100 dinamit patront vittek el.

A bányatársulat igazgatója az esetről jelentést tett a csendőrségnek. Băloiu táuti-măghărausi csendőrőrmester a betörőket Simon Gavril és Simon György bajaspriel munkások személyében letartóztatta.

A megtévedt munkások azt vallották, hogy a lopott robbanószereket Pentele Ioan nistrui bányásznak adták el, aki-nél azokat meg is találták.

A csendőrség a betörőket a orgazdával együtt bekísérte a satumarei ügyészség fogházába.

Egy 14 éves fiú megverte az apját

Mező Bertalan szomorú feljelentése a szatmári rendőrségen

Az emberi lélek mélységeit is megrendítő feljelentés ügyében nyomoz a szatmári rendőrség.

Egy öreg, megtört, őszhajú ember jelent meg ma az őrszobán és a szolgálatos tisztel akart beszélni. Reszkető szavakkal mondtatta el, hogy Mező Bertalannak hívják, a mestersége kovács és a Chendiucca 108. szám alatt lakik.

— Bármennyire is fáj a szívem — kezdte siró hangon — fel kell jelentsem a saját

édes fiamat. Nem bírom már tovább a durvaságait. Annyiszor megpróbáltam már szép szóval, fenytéssel a jó utra terelni, hiába. Nemcsak szidalmakkal illet, de nem riad vissza attól sem, hogy kezeit emeljen rám.

A továbbiak során az öreg ember elmondta, hogy 14 éves fiát tegnap vizért küldte ki az udvarra. A fiú megtagadta az engedelmisséget, szidalmazta az apját. A szóváltás következtében a fiatal gyerek megverte tehetetlen öreg édesapját.

Mező Bertalan kérte a rendőrséget, hogy küldjék javítóintézetbe a fiát, mert, mint mondotta:

— Semmi reményem sincs, hogy valaha is becsületes ember legyen belőle.

A rendőrség felvette a szomorú panaszt és megkezdte a nyomozást.

30 év óta bírja a Darmol sok millió ember bizalmát. Ez a legjobban bizonyítja, hogy a Darmol milyen jól bevált és kedvelt hashajtó.

(Folytatás az első oldalról.)

mandi és Calinescu miniszterekkel.

A tegnapi nap folyamán Bukarest élére négy közigazgató-

si vezérfelügyelőt neveztek ki. Az első kerület vezetője Vasile Florescu, a második kerület: Alexa Pretorian, a harmadik:

Vasile Negrea és a negyedik kerület vezetője E. Pictorian lett.

Szünjön meg a pártharc a békés munka érdekében

Az állampolgárok nyugalma az aktuális kérdések megoldását, az alkotmány módosítását jelenti be a kormány kiáltványa

BUKAREST, február 12. Az udvari marsalli hivatal közli:

Öfelsége péniek délután kihallgatáson fogadta Junian Grigorét, a radikális parasztpárti elnökét. Junian után Tatarescu és Calinescu minisztereket fogadta munkakihallgatáson az uralkodó.

A miniszterelnökségen Miron Cristea patriárka, dr. Angelescu és Vaída államminiszterek között volt tanácskozás.

Armand Calinescu belügyminisztera minisztérium államtitkárává Marinescut, a központi közigazgatási tábla tanácsosát nevezte ki.

Stelian Popescu éles kritikája a Goga-kormányról

Az „Universul”-ban Stelian Popescu „Igazam volt” cím alatt többek között a következőket írja:

„Hibás uton elindulva a Goga-kormány a hibák végeszámadátlan láncolata volt.

Egy pillanatig nem szüneteltek a provokálások, a kormány nem vetett számot a zavar veszélyével, amit a külpolitikában napról-napra hangsúlyozott. Zuhogtak az interjúk, ellentmondások, cáfolatok: a külföld nem tudta mit tegyen. Senkinek nem volt bizalma a kormányban, mert egyeseknek mást mondtak, — mint másoknak. Egyesek fülebe az ellenkezőjét sugták annak, amit egy nappal előbb másoknak mondtak. A jóhi-

szeműség hiánya a tétovázás a külpolitikában valóságos káoszt teremtett. És a hibák piramidasához hozzájárult végül a dicséretnek nevésséges volta, amit minden szégyen nélkül az elképzelt genfi sikerek miatt osztogattak. Lehetetlen volt, hogy a jóhiszemű emberek ne érjenek el a kiábrándulásig, amit egy ilyen kormány kiváltott és ne állítsák határozottan aggodásukat a súlyos helyzet miatt, amelybe az ország legnagyobb érdekei kerültek. Én több cikkben hívtam fel a figyelmet, de a cenzura megakadályozta a cikk megjelenését. Megvalósultak előrelátásaim. Az első percben megmodtam, hogy a Goga-kormány úgy ahogy meg-

alakult és első intézkedéseit megtette — nem fog megélni. „Megéltük és megláttuk” — mondtam egyik cikkemben, ami ma profeciának tűnik. Nos, ma elmondhatom: Megéltük és megláttuk. Megláttuk hamarabb, mint sokan várták. Megláttuk, hogy egy kormány, amely nagy lehetett volna — hogyan fult nevéssébe és szégyenbe. Megéltük és megláttuk azt, ami végzetserűen bekövetkezett, mert nem lehet erkölcsstelenségre és árulásra építeni semmiféle hitet, mint ahogyan nem lehet semmi komolyat építeni nevésségségre és összefüggéstelenségre”.

Averescu: „A volt kormány balkezes intézkedései az országban zavart, külföldön kellemetlen helyzetet idéztek elő!”

Averescu marsall a miniszteri eskü letétele után a következő nyilatkozatot tette:

— Amikor az ország uralkodója valakitől együttműködést kér a közrend helyreállítására, nem tudom, hogyan lenne lehetséges más magatartás, minthogy az illető az uralkodó rendelkezésére bo-

csátja magát. A lemondott kormány balkezes intézkedései olyan nagy zavart okoztak az országban és olyan kellemetlen helyzetet a külfölddel való kapcsolatainkban, hogy életkérdéssé vált a kormány államérdekből való eltávolítása. Az országnak kétségtelenül mindenekelőtt nyugalomra, békére van szüksége.

Működésében az állam felső érdekei fognak vezetni, az az elv, amely akkor is vezetett, amikor népszerűségemet feláldoztam a nemzeti érdekek megmentésére. Pontosabban kifejezve, pártomat az ország szolgálatára szenteltem és soha sem használtam arra az ország erőforrásait, hogy párt-hiveimet kielégítem.

Voicu Nitescu: „A külföldi tőke is a nemzeti vagyont aknázza ki!”

A munkaügyi minisztériumban pénteken délelőtt vette át Voicu Nitescu a minisztérium vezetését. Cuza György vett részt a hivatal átadásánál.

— Az a kötelességünk, — mondotta beszédében Nitescu, — hogy örködjünk a román munkás sorsa fölött. Ezek a román munkások olyan vállalatoknál dolgoznak nagyrészt, amelyeknek tőkéje nemzetközi és idegen ugon, de a mi nemzeti vagyonunkat aknázzák ki. A vállalatok jövedelméből a munkásoknak is részesülniök kell és éppen ezért felhívom a munkaadókat, —

hogy legyen gondjuk a román munkásság elhelyezésére és tisztességes fizetésre. A becsületes és lelkiismeretes munkások bajjára akarok lenni, hogy munkánk eredményét

valamennyien megünnepelhesük, úgy, ahogy lelkiismeretünk elvárja úgy tőlem, mint a minisztérium minden tisztviselőjétől.

120 csempészett selyemkendő poltyant le az állomásra befutó mozdonyról

Szatmár, febr. 12. A csempészett változatos történelmében páratlanul áll az az eset, amely most foglalkoztatja a szatmári hatóságokat. A szatmári vámhivatal egyik tisztviselője észrevette, hogy az állomásra befutó mozdonyról

egy hatalmas csomag repül a vasúti kerteszet telepére. A tisztviselő a csomagot azonnal lefoglalta s abban 120 darab csempészett selyemkendőt talált, 20.000 lei értékben.

Al-vámisztviselők kitesztették a vásárról hazatérő talusziakat

Szatmár, február 12. Tízhatározatos szélhámosok után kutatva a szatmármegyei csendőrség a vármegyei prefektushoz több panasz érkezett, amely szerint Halmi határszáll mezőváros környékén a vámtisztviselők megállítják a vásárról hazatérő falusziakat, átkutatják szekereiket s az összes árnyasállataikat és terményeiket leszedik. Az állítólagos vámtisztviselők az elkobzott értékekre ráfogják, hogy azok csempészúton kerültek az országba. A megkárosított földművesek később megtudták, hogy az állítólagos vámtisztviselők a tőlük elszedett árut értékesítették. A vármegyei prefektus azonnal szigorú vizsgálatot rendelt el, amelynek során megállapították, hogy eddig még ismeretlen tettesek vámtisztviselőknek csaptak fel, sőt közülük néhány katonaruhát is öltött. A prefektus szigorú utasítást küldött a hatóságokhoz, hogy a tetteseket nyomozza ki és kísérelje be az ügyesség fogházába.

Ötezerenél több kitűnő minőségű tenyészállat lesz a budapesti országos mezőgazdasági kiállításon

Budapest, február 12. Amint közöltük már, a március 23-án Budapesten megnyíló országos mezőgazdasági kiállítás tenyészállatcsoportjába a bejelentési határidőig az utolsó évek nagyszámu felhajtását meghaladó számban jelentettek be tenyészállatokat. Mivel a megfelelő jöminőségű tenyészállatok iránt országsszerűte igen élénk a kereslet, a kiállítás rendezősege úgy határozott, hogy a kiállítás összes férőhelyeit igénybe veszi az az idei tenyészállatvásár alkalmasából, hogy minél több állat kiállítását biztosíthassa. Így a múlt évhez képest a tarkamarkák csoportjában mintegy 150, a sertéseknél 150 és a juhoknál 300 darabos létszámemelés vált lehetségessé. Előreláthatóan ennek a nagyobb létszámú tenyészállatnak nagy részét a kiállításon értékesíteni lehet majd, mert a múlt évben a kiállított anyag az élénk keresletet több vonatkozásban nem tudta kielégíteni.

A véglegesen elfogadott bejelentések szerint 192 ló, és pedig 167 meleg- és 25 hidegvérű lesz bemutatva, 840 szarvasmarha, 951 juh, 1846 sertés, ezernél több baromfi és házi nyul, valamint több száz kutyája fog szerepelni a kiállításán.

MAROKKÓ A BOLDOG FRANCIA GYARMAT

Ahol áldást jelent az „elnyomó hatalom“

Marokkó csak harminc év óta él francia fennhatóság alatt.

Az a keskeny ország, amely Tangertől délre, az Atlasz hegységet magába foglalva vonul tovább, ma már ~~világzó~~ kiviteli gyarmat.

Ahol három évtizeddel ezelőtt nem volt más látható, csak végtelen vörös, kaktusz-szal és füvel benőtt földfelület, ma ugyanolyan végtelenül hosszú, de termékeny ~~marokkó~~ huzódnak. A marokkói burgonya, mely egy hónappal előbb érik be, mint a tuniszi, az egész világon ismert. A marokkói paradicsom nagy piacot biztosított magának, ugyanúgy, a különböző hüvelyes vetemények, amelyek most, ahol a talajt helyesen megmunkálják, nagyon jól tenyésznek. A tartomány kiviteli cikkek minőségének fokozása céljából, a mezőgazdasági intézet vezetésével 1932-ben a kivitel ellenőrzését vezette be, amely szigoruan felügyel arra, hogy csak elsőrangú áru kerüljön kivitelre.

Mit hozott a gonosz ellenség?

A benszülöttek megtanulták földjeik megművelését és hosszú küzdelem után behódoltak azoknak a rendelkezéseknek, amelyek végül is a javukat szolgálták.

A pénzzel és a pénz köré tapadó fogalmakkal s a fehér civilizációval természetesen megjelentek mindezek betegségei is s bámulatos megfigyelni, hogy a legkisebb gyermekek is milyen pénzéhesek. A kis rongyos gyerekek korántsem fogyasztják el azt a cukrot, vagy süteményt, amiket az uccán adományoznak nekik, hanem eladják. A teljesen értéktelen rézsous vásárló értéke fölötti öröme sokkal nagyobb, mint egy tábla csokoládé fölött.

A széles, pompás, közel háromszáz kilométer hosszú autót, amely Casablancát a déli fővárossal, Maracech-szel összeköti a légionáriusok súlyos harcáról tanuskodik. Mindenütt emlékoszlopok, körakások adnak hírt azokról a veszteségekről, amiket a csapatok akkoriban a hegyi törzsek elleni harcokban szenvedtek.

Hogy Marokkó meghódítása mégis relative rövid idő alatt megtörtént, hogy a benszülöttek csakhamar belátták, hogy a „gonosz ellenség“ számukra jó dolgokat is hoz: orvosokat, gyógyszereket, kórházakat, — igen jó birákat, mindez, — nem utolsósorban Liautey

marsallnak köszönhető. A zseniális katonai gyarmatosító már az első években megtudta nyerni a hercegek és vezetők bizalmát. Minden becsvágya az volt, hogy az országot és idegenkedő lakosait a lehető legjobb úton megnyerje. Igazságossága és tévedhetetlen szilárdsága lassan meg is törte a jeget. Liautey azután annyira megszerette az országot, — hogy a világháború folyamán csak igen nehezen tért vissza Franciaországba. Miután az ország nyelvét megtanulta, megismerte a marokkóiak életét és gondoskodását olyan teljességgel, hogy hivatalnokait azok követésére buzdította. Ezért történt, hogy az ország a francia uralom alatt is olyan

maradt, aminő azelőtt volt, a benszülöttek életét illetően. Az egészségügyi civilizáció, valamint az arabok mezőgazdasági kultúrával való ellátása, általában mindazon tényezőknek a meghonosítása, amelyek az országot kiemelték afrikai sötétségéből, kizárólag Liautey befolyására és módszerére vezethető vissza.

A nagyszerű Liautey tábornok

A marokkóiak hosszú ideig ellenkeztek, de végül belátták, hogy az a férfiú, aki kissé fizionómiailag is hasonlít rájuk, határozott és merész, de igazságos támogatására és segítségére mindig számíthatnak.

A gyarmatosítások történeté

A gyarmatosító öröme...

Ez a nagy katona, aki egyúttal nagyszerű gyarmatosító volt, megtalálta örömét „gyermekében“, akik türelmesen vártak rá, hogy utolsó hódolatukat megtegyék. Tényleg az apjuk volt, gyengeségeiket mindig a legteljesebb mértékben megértette. Azt is pontosan tudta, hogy mily nehezükre esett a ló- és teverablásról leszkokniok, hisz évezredekben keresztül úzták. Mennyire tudta becsülni a későbbi években, amikor látta növekedni a francia orvosok irányában a bizalmát. Sorok írója az egyik kiütéses tifuszjárvány alkalmával személyesen győződött meg arról a bizalomról, ami a benszülötteket az orvosokkal szemben eltöltötte. Az orvosi gondoskodás iránti buzgalomuk oly nagy mértékű volt, hogy egyenesen az ablakot törték be, hogy kívülről gyorsabban kerüljenek a terebe, ahol az oltást végezték. Sőt akadtak közöttük számosan, akik többször is beoltatták magukat. — Ezért azután szigorú ellenőrzést kellett bevezetni. Liautey marsall repesett örömeiben, — amikor arról értesült, hogy egyes, az Atlasz hegységben tanyázó törzsek, amelyek a hideg és a rossz termés miatt beszivárogtak a városba, de beoltani nem akarták magukat, a beoltottaktól megvásárolták oltási igazolványaikat. Hamarosan élénk kereslet támadt oltási igazolványokban: a már beoltottak pénzéből — még egy párszor beoltatták magukat. Az orvosok csodálkozására a beoltottak között magas halálozási szám lépett fel. Akadtak olyanok, akik ötször is beoltatták magukat. — Ezentúl tehát nem igazolvánnyal látták el az oltottakat ha-

nem kézfejük ezüst nitráttal lebélyegezték. Azok a nomádok, akik a városon kívül kőbarlangokban sáncolták el magukat, csak akkor hagyhatták el táborhelyeiket, ha beoltatták magukat. Azokat a fészkeket, ahonnan a járvány kiindult, katonailag és rendőrileg lezárták és az orvosi személyzet csak ezután lépett a helység területére. Egy 150 ezer lakosú városban az energikus rendszabályok következtében egy hét alatt negyven ezer embert oltottak be a kiütéses tifusz ellen.

A betegség fészkeinek kikapcsolása és izolálása aránylag könnyen történt, miután a benszülött negyedek élesen elkülönültek az idegenektől. ~~Mig a lefátyolozott asszonyok, csendes koldusok, betegek, vénék magas, vörös felek mögött éltek életüket bazároknál, tevéknél, — piszok, tetvek és bűz között — mint évezredekkel ezelőtt, addig az európaiak széles uccáján, kertes házakban laktak. A~~

Gyomor és bélbetegségek

eseteiben, epe-, vese-, májzavaraiban, görcsös székrekedés. SAVTULTENGES, gyomorfégés, hányinger, ideges állapotoknál az orvosok a legmelegebben ajánlják a világhírű amerikai

GASTRO D.

gyógyszert.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban és vagy postán megrendelhető 135 lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerárában, București, Calea Victoriei 124.

ben megtörtént az egyedülálló csoda. Megszerették.

Amikor Liautey apó, ahogy a vörös föld országában neveztek, 1930-ban kívánsága szerint régi rezidenciájába visszatért s ott egy egyszerű mauzoleumban eltemették, a benszülöttek gyásza valóban mély és igazi volt.

Ezek és ezek vándoroltak gyalog, teveháton, számárakon, pompázó luxusautókon messziről a verő napon a temetésre.

legszebb európai telep a rabati, a tíz méter magas vörös várfalon kívül.

Liautey marsall, aki művész is volt, elrendelte, hogy a házak építése a marokkói stílushoz igazodjék. Ennek a következménye, hogy az új építkezések teljesen a táj kereteibe illeszkednek. Lapos tetők, magas falak, egyszerű árkádok, az előtérben szökőkutak. Mindezek a modern Rabat egyik legszebb modern városát varázsozták, amely architektúrájában ugyanolyan lenyűgöző látványosság, mint a casablancai félvilági nők negyedének épülete.

A másik férfi, aki nagybar hozzájárult az ország turisztikai, kereskedelmi, gazdasági feltáráshoz, Nicolaus Paquet hajózási társaság alapítója. Paquet hajói, uszó szállodái az utazót rövid három nap alatt szállítják Marseillen keresztül Casablancába és az ország minden fontos helyére...

Tivoli Mozdó kettős világszenzációja. 3 órás előadás.

1. **GARCIA FUTARIA** Frappáns. Lebilincselő. Izgalmas. Wallace Beery és Barbara Stanwick-al.
2. **FELELEM NELKÜLI LOVAS** Legsikerültebb cowboy film, JOHN WAYNE-vel.

Kutyák kikaparták a földből és felfalták egy csecsemő holttestét

Nagykároly, febr. 12. Az itteni görög katolikus temetőre a temető kerítése közelében egy ládát talált, amelyben egy csecsemő ruházatának foszlányai és husmaradványok voltak.

A temetőről előadása szerint ismeretlen tettesek a kis csecsemő holttestét ládába gyömöszölték, majd éjszaka idején elásták a temetőben.

A kis sirt azonban csak 10—15 centiméter mélyre ásták és így a hevenyészve elföldelt kis holttestet a kutyák kikaparták és felfalták.

A borzalmas lelet alapján a rendőrség erősen nyomozás indított az ügyben. A fellelés szerint a tettes nem lehet más mint a halott csecsemő anyja, aki így akart megszabadulni szegényétől.

Szigoru rendfientartó intézkedések

Mit tartalmaz az új ostromállapot rendelet?

Az éjszaka folyamán a Hivatalos Lap rendkívüli kiadásban jelent meg és abban közli Öfelsége II. Károly király rendeletét, amely közli, hogy az ország csendjének, nyugalmanak és békéjének biztosítására az ostromállapotot kiterjesztették az ország egész területére és a nyugalom és a béke biztosítása érdekében minden intézkedés a katonai hatóságok kezébe lesz áttéve.

Az ostromállapot kiterjesztéséről szóló rendelet 9 szakaszból áll:

Az első szakasz szerint az ostromállapot az ország egész területére kiterjed.

A második szakasz szerint az összes rendfenntartásra vonatkozó törvényes intézkedések a katonai hatóságok kezé-

be mennek át. A rendőrség és sziguranca továbbra is a belügyminisztérium hatáskörében maradnak.

A harmadik szakasz felsorolja a II. Carol büntetőtörvénykönyv szakaszaiba ütköző bűntetteket és vétségeket, amelyek a katonai hatóságok hatáskörében maradnak.

A negyedik szakasz szerint a katonai hatóságoknak joguk van bárhol házkutatásokat tartani. A polgári ügyészségek, rendőrségek, járásbírók, a katonai hatóságok megkeresésére szintén tarthatnak előzetes vizsgálatokat és házkutatásokat. A katonai hatóságok elkövetkezhetik a rejtett fegyvereket.

Az ötödik szakasz szerint a katonai hatóságok cenzurálnak

minden sajtó és nyomdaterméket és megakadályozhatják bár milyen lap, nyomdatermék, vagy csak egyes hírek megjelését.

A hatodik szakasz szerint a katonai hatóságok rendeleteinek végre nem hajtsa 1 hónaltól 2 évig terjedő börtönbüntetéssel sújtatnak.

A hetedik szakasz szerint az ostromállapot addig tart, amíg alkalmasnak nem látszik annak feloldása.

A nyolcadik szakasz szerint az ostromállapot feloldása után a katonai hatóságok lefárgyalják a folyamatban levő ügyeket.

A kilencedik szakasz szerint belügy, hadügy és igazságügyminiszter bizátnak meg a rendelet végrehajtásával.

Anglia tiltakozik a jeruzsálemi főmufti propagandája ellen

Beyrouth, febr. 12. Ismeretes, hogy a jeruzsálemi főmufti, a palesztinai arab megmozdulások egyik szellemi vezetője, a francia mandátum alatt

álló Sziria fővárosába, Beyrouthba menekült. Most az angol kormány üzenetet küldött a főmuftinak, hogy Beyrouthban kifejtett tevékenysége el-

len kifogása van. Még nem tudni, hogy az angolok milyen intézkedéseket tesznek a főmuftinak az arab országokban kifejtett propagandája ellen.

„TELEFON-KÓR” tört ki a telefonfülke különös vendégén

Az amerikai orvosok most vizsgálják az új betegséget

A Newyork Herald ezt írja a telefonról:

„Newyorkban nemrég nagy számú embercsoport verődött egybe egy telefonfülke előtt. Valamennyi ember sürgősen telefonálni akart, de hiába várakozott. A telefonfülkét eloglaló ur semmiképpen sem volt arra bírható, hogy beszélését befejezze, bár az már egy óra hosszat tartott. A várakozók végre is elunták a dolgot s erőszakkal rángatták ki a fülkéből a túlságosan bevezédes embert, aki emiatt dühöngési rohamot kapott. Ideggyógyintézetbe kellett szállítani.

Az ideggyógyintézetben alaposan megvizsgálták s az orvosok felállították a diagnózist, hogy a páciens szabályszerű „telefonkór”-ban szenved. Megállapították ugyanis, hogy az az ember mániákusan egész nap telefonál. Egy telefonfülke előtt biztonságban. Ha a lakásán volt, vagy az irodájában, állandóan használta a telefont s ha az uccán egy telefonkészülék mellett ment el,

legyőzhetően telefonálási kényszerűt érzett. Mindegy volt neki, hogy kit hív fel, s hogy mit beszél. Az intézet orvosai kijelentették, hogy az alkohol- vagy ópiummámort hajszolók mellett olyan emberek is vannak, akik a telefonmámort hajszolják. S azoknak a száma kik áldozatai lettek ennek a betegségnek, a newyorki deggyógyászok véleménye szerint sokkal nagyobb, mint általában hinnők. Az intézetbe szállított beteg kezelése hasonló az alkoholisták, és ópiumszívók terápiájához: a páciens

egy fokozatos elvonókurának vetik alá. Lassan leszoktatják a telefonálásról. A beteg szobájában nincs telefon s hangszigetelése olyan, hogy a szomszéd helyiségekből se telefoncsengés, se telefonbeszélgetés nem érheti a telefonkóros fülét. A kúra már azt eredményezte, hogy a beteg jelenleg csak a délutáni órákban kap telefonálási rohamot. Mások nélkülözni bírja a telefont. A páciens idegállapotára nézve igen fontos, hogy éjjelente telefonálmok sem győtrik már. Szépen javul az állapota.”

Fizetésemelést és nemzetközi békét kérnek a francia tisztviselők

Páris, febr. 12. Az országos szakszervezeti szövetség kebelébe tartozó tisztviselőszervezet nagygyűlést tartott, amelyen minden fontosabb kérdést tárgyaltak. A kongresszus határozatot hozott, amelyben kéri a kisebb fizetéseknek a növelését és a békét.

aranyfrank mai értékére való felemelését, majd követelik, hogy a kormány intézzen felhívást az összes nemzetekhez a megőrzés érdekében. Ha viszont nem sikerül meggyezni, úgy javasolják, hogy a francia nép összes erői tömörüljenek a megőrzés érdekében.

Hoover Európába indult

Newyork, febr. 12. Hoover Herbert, az Amerikai Egyesült Államok volt elnöke, szerdán este a „Washington” óceánjárón utnak indult Európa felé. A volt elnök utjának első célja Brüsszel, ahol találkozni fog Van Zeeland volt miniszterelnökkel, aki ismeretesen most dolgozza át a gazdasági béke megteremtésére vonatkozó tervét.

Öngyilkos lett a révai társaság egyik igazgatója

Budapestről jelentik: Csütörtökön a Széchenyi fürdőben föbelötte magát és meghalt Blum Béla 42 éves igazgató, a Révai testvérek irodalmi intézet Rt. könyvkiadóosztályának vezetője. Tettének oka idegösszeomlás.

19. 8-as év szerencsét hoz Önnek

Küldje születési dátumát és kiszámítom azt a sorsjegyet, amellyel nyerni fog. Teljesen ingyen. Csak akkor fizet, ha nyer. - Cim: „CORVINO” Cluj, Str. Mico 44

Titokzatos repülőgépek Észak-Ausztrália felé

Londonból jelentik: — Az ausztráliai Darwinból érkező jelentés szerint az utóbbi időben ismételtén titokzatos repülőgépek szálltak el Észak-Ausztrália felett. A repülőgépek nemzetiségét nem sikerült megállapítani. Az ügyben szigorú vizsgálat indult.

Meghalt a hidegkut állomásfőnöke

Egy héttel ezelőtt megírtuk, hogy Chis Zsigmond hat gyermekes családapa, Hidegkut község állomásfőnöke, nyomtalanul eltűnt lakásáról. Megírtuk azt is, hogy a beteg idegzetű ember, akinek az orvosok már régebben pihenést ajánlottak, bucsulevelet hagyott hátra irodájában.

A család kétségbeesve kereste az eltűnt állomásfőnököt a szatmári rendőrség és csendőrség is megindította a nyomozást, azonban egy teljes hétig nem sikerült nyomra akadni.

Az elmúlt nap Chis Zsigmond hazatért. Kiderült, hogy az eltűnése óta még sokkal súlyosabb állapotban levő ember időközben Kolozsváron volt, majd visszatért Szatmármegyébe és napokig tartó kóborlás után végül is hazatért.

Családja most azon fáradozik, hogy hosszabb betegszabadságot szerezzen felettébbtől az okvetlen orvosi kezelésre szoruló, idegbeteg embernek.

IPAROS UJSÁG

Cipészek gyűlése Bukarestben

A bukaresti cipésziparosok vasárnap gyűlést tartottak, a melyen résztvett Jean Ghimlea munkaügyi vezérigazgató és Luca Sindile a Munkakamara kormánybiztosa is résztvett. — Stefan Patrascu elnök ismertette a cipészek kívánságait: a bőrkartell megszüntetését, a bőrgyárak ne gyárthassanak cipőt, a közszállítások 50 százalékat kisiparosok kapják — a gummi árúgyárak ne gyárthassanak gummi bocskorokat, állítsák vissza az öregségi

nyugdíjat és az első 7 napi táp pénzt a betegsegélyző fizesse.

A Kisiparosok Uniójában az Iparos hitelintézete ügyébe volt gyűlés. Bucurescu iparos kifejtette, hogy a 8 százalékos kamattal melletti adandó kölcsön nagyon drága. Az iparosoknak 3—4 százalékos kamattal melletti kell kölcsönöket folyósítani 10—15 évi lejáratra.

Vajjon a kisebbségi iparosok 8 százalékra kaphatnak pénzt Bukarestben?

Új román kisiparos-egyesület alakult Aradon

Csak román iparosok lehetnek tagjai az egyesületnek

Vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel gyűlést tartott a volt ipartestület épületének nagyszobájában az aradi román iparosság egy csoportja. A gyűlés során megalakították az „Aradi és Aradmegyei Román Kisiparosok Ligáját” néven működő egyesületet.

Tulbure Ioan olvasta fel az új iparos egyesület kívánságait, amelyek többek között a következők:

A közszállítások alkalmával öt százalékos előnyt élvezzenek az új iparosszervezet tagjai. A közmunkáknál a kisebbségi iparosokat részesítsék előnyben. Állapítsanak meg a kisiparosok családjának fenn-

tartásához szükséges adózatlan létminimumot és mentesséket a kisiparosokat, akik egyben tagjai a munkakamarának, a forgalmi adó alól. Biztosítsák a betegsegélyző, önkormányzatát és módosítsák a nemzeti munka védelméről szóló törvényt.

Vulcu I. Maxim javaslatára ezeket a kívánságokat még az alábbiakkal egészítették ki:

Tiltás meg a kisebbségeknek, hogy inasotthonokat építsenek és fenntartsanak. Létesítsenek iparos hitelszövetkezetet is, amely a múlt kormány idején létesített kisipari hitelintézettel fenntartsa a kapcsolatot.

Az új alakulat alapszabályait Sbarcea Teofil olvasta fel. Ez többek között úgy intézkedik, hogy az új egyesületnek kisebbségi tagjai nem lehetnek.

Kisiparos Liga hírei

A Kisiparos Liga közgyűlése. A Románia-i Kisipari Munkaadók Országos Szövetségének Nagyvárad-i fiókja folyó hó 20-ikán, vasárnap délelőtt 10 órakor, Str. Avram Iancu 13. szám alatti helyiségében tartja meg

1. évi rendes közgyűlését, melyre a vezetőség ezúton hívja meg tagjait.

Napirend:

1. Beszámoló az elmúlt évről
2. Pénztári jelentés
3. Felügyelő bizottság jelentése.
4. Jövő évi költségvetés jóváhagyása
5. Az üresedésben lévő vezetőségi tagságok betöltése.
6. Felügyelő bizottság választása.
7. Esetleges indítványok

Határozat képtelenség esetén a közgyűlés a megjelent taglétszámról való tekintet nélkül folyó hó 27-ikén, vasárnap délelőtt 10 órakor tartjuk meg. Vezetőség.

Asztalos iparosok értsük meg egymást

Nem lehet közömbös magukra az asztalos iparosokra sem az a zűrzavar, ami ez iparban tombol.

Lehet állítani, hogy képesített iparágakban egyik legfejlettebb szakma, és ennek ellenére a teljes szétszűrés állapotában van. Mi ennek az

oka? Sokan azt felelik a gazdasági helyzet. Nem lehet minden esetben erre hivatkozni, mert éppen a rossz gazdasági viszonyok kellene fölébresszék az asztalos iparosokat az érdekeik megvédésére, ami csak a szervezkedés útján lehetséges.

Ilyen szervezetlen állapotban adódik a legtöbb alkalom a megrendelőnek, hogy egyik iparost a másik ellen kihasználja. Ami minden esetben az érdekelt iparos tönkremenését eredményezi.

Asztalos iparostársaim! Nem késlekedni a 24-ik órában vagyunk vegyük komolyan az összetartás fontosságát és kezdjük meg Szindikátusunk megszervezését.

Egy asztalos.

Felhívás. A férfiszabó iparosok Szindikátusának csoportja folyó hó 13-ikán, vasárnap délelőtt 10 órakor taggyűlést tart, melyre felhívjuk a tagok figyelmét, hogy tekintettel a tárgysorozat fontosságára azon pontosan és okvetlen megjelenni sziveskedjenek. Vezetőség.

A férfiszabó iparosok folyó hó 14-ikén este 8 órakor tartják második szakmai vita estijüket, melyre szívesen látnak minden férfiszabó iparost, — akár tagjai a Szindikátusnak akár nem. Elnök.

A Szakmai Szindikátus elnöki tanácsa folyó hó 13-ikán délelőtt 10 órakor fontos értekezletet tart, melyre ezúton is meghívja a Szindikátus Elnökeit a Kisiparos Liga helyiségébe. Elnökség.

Adóvallomási ívek kitöltése. A Kisiparos Liga tagjai számára szakembert alkalmazott, aki minden kedd és csütörtök este 6 és 8 óra között a Kisiparos Liga helyiségében mérsékelt díjazás mellett a kisiparosoknak adóvallomásaik kitöltésénél rendelkezésére áll.

Felhívás a cipészekhez. A nagyvárad-i cipész iparosok szindikátusa folyó hó 14-től szaktanfolyamot indít. Tananyagok: 1. Mértékvétel kaptata készítése. 2. Anatomia és reumatikus bántalmak ismeretése. 3. Minta szerkesztése. 4. Általános szakmai ismeretelés, és kalkuláció stb. A tanfolyam pontosan folyó hó 14-én este 8 órakor, dr. Balogh Árpád főorvos ur előadásával kezdődik. Jelentkezhetnek cipész munkások is, folyó hó 13-án déli 12 óráig a Kisiparos Liga (Str. Avram Iancu Nr. 13. II. em.) helyiségében. A vezetőség.

OLCSÓ KÖNYVSOROZAT:

5 könyv 15 Lei

I. SOROZAT:

1. János bácsi utazása: Végig Erdéjen humoros regény 112 old.
2. Sors keze kém regény 96 oldal.
3. Mesebeli herceg érdekfeszítő társadalmi regény 96 oldal.
- 4-5. Lázadás a lepratáborban valóság regény, 2 kötet, Részletek az élőhalottak birodalmából, 128 oldal.
- 5 könyv összesen 432 oldal térjedelemben.

7 könyv 20 Lei

II. SOROZAT:

1. Egy amerikai detektív bravúrja Izgalmas gangster regény, 64 oldal.
- 2-3. Néger bosszúja a fehér és fekete ember harca a dzsungel mélyén 2 kötet, 128 oldal.
- 4-5. Haláltánc regény a kémek életéből (Kedvezredes, Mata Hari stb.) 2 kötet, 192 oldal.
6. Szent álarc háborús regény, 64 oldal.
7. Botrány a Luna parkban cirkusz regény, 64 oldal.
- 7 könyv összesen 512 oldal.

5 könyv 15 Lei

III. SOROZAT:

1. János bácsi utazása: A spanyol polgárháborúban humoros regény 96 oldal.
2. Legnagyobb győzelem sport regény, 64 oldal.
3. Bűnös szerelem regény az életből, 64 oldal.
- 4-5. Texasi szerelem egy amerikai szerelem története, 2 kötet 192 oldal.
- 5 regény 416 oldal.

Nihetetlen olcsó áron kap izgalmas érdeklészlő regényeket

Aki legalább két sorozat regényt vásárol, ingyen kapja lapunk ezévi szépirállítású könyvnaplóját

Rendelje meg még ma Kapható a kiadóhivatalban és minden lapárusítóknál. Vidékiek a könyvek árát bélyegeken is beküldhetik.

Az átültetett szem

Ép szemét ültettek egy megvakult ember szemüregébe egy amerikai kórházban

Amit a pap mond, azt csak az tartozik elhinni, aki a papjal egy valláson van; csak a saját papomnak kell hinni.

De amit az orvos mond, azt mindnyájunknak el kell hinni, mert az orvosi tudomány általános érvényű, tekintet nélkül az ember felekezetére. Nem is kételkedem, ha az orvosok valami nagyszerű teljesítményéről van szó, hanem elhiszek mindent, még azt is, amit nem értek, — egészen addig a határig, ahol azt kell mondanom: „Hopp! Ez már nem orvosi dolog, hanem emberi — itt már az én dolgom, hogy híz-e vagy nem?”

...Persze amerikai lapban olvasom a következő kis történetet.

Egy félszemére vak fiatal embernek munkaközben megsérült az egészséges szeme. A sérülés olyan súlyos volt, hogy a szemgolyó eltávolítása mulhatatlanul szükségesnek látszott. Gyógyulásról szó sem lehetett. Tízennyolc éves csinos gyerek volt a fiú, a kórházban mindenki sajnálta. Istenem, ha kivesszük a szemét, semmit sem fog többé látni ebből a szép világból. A kórházban az összes nők sirtak, ha arról a fiatal emberről volt szó, aki a félszemére már régen vak, de holnap, vagy holnapután kivesszük a másik szemét is.

Eddig elhiszem a történetet, hiszen nincs benne semmi hitetellen.

...Van abban a kórházban egy fiatal orvos, aki azt beszéli, hogy ő tudna segíteni ezen a fiatal emberen. Ehez csak az kellene, hogy amikor kivesszük a sérült szemét, helyére egy egészséges, ép szemét ültessék.

Még azt is elhiszem, hogy van olyan fiatal orvos, aki azt gondolja, hogy az ember szemének átültetése lehetséges. Az én rendkívüli szűk körű tudásom szerint egy fontos szervnek az átültetési lehetősége rendkívül valószínűtlen, de nem merném azt is mondani, hogy teljesen lehetetlen. Mily nagyszerű is lenne, ha azoknak a koponyájába, kik az emberiség sorsát felette tökéletlenül intézik, rosszul fejlett agyvelőt lehetne átültetni! Végre is a tudomány kétség-telenül halad, s ha a fiatal majom mirigyait már átültetik az öreg emberbe, úgy hogy az átültetett mirigy pár hónapig, vagy talán egy-két évig még funkcionál is, akkor talán majd egyszer az okos ember agyát is át lehet ültetni a buta ember koponyájába. (Hogy lesz-e okos ember, aki az agyát átengedi? Hogyne, ha kénytelen lesz vele! Hát nem történik meg már ma is.

hogy a jó agyakat elég olcsón bérbeadják másoknak?)

Szóval: a történetnek azt a folytatását is elhiszem, hogy akadt egy fiatal orvos, aki azt mondta, hogy a szerencsétlen ember látását meg tudná menteni egy egészséges szemgolyó átültetésével.

...Ugyanannak a kórháznak a betegei között van egy 75 éves ember. Gyomorhajos. Már gyógyulófélben van, de felette valószínű, hogy pár év múlva kiujulnak a fekélyei. Nincsen betegség, mely jobban lohasztaná az ember élekedvét, mint

30 év óta

birja a Dermol sok millió ember bizalmát. Ez legjobban bizonyítja, hogy milyen jól bevált. — Székrekedés ellen a kedvelt hashajtó: **DERMOL**

Patikában és drogeriában 4.- és 35.- Ft

a gyomorhaj. Ez az öreg ember részvételt hallgatta a teljes megvakulásra ítélt fiatal ember történetét és jelentkezett az orvosnál, hogy ő hajlandó átengedni az egyik szemét a szerencsétlennek.

— Doktor, — mondta az öreg — én már eleget láttam a világból, az életemből még legfeljebb 10—15 év van hát-

ra, arra az időre elég lesz már nekem az egyik szemem is.

Olvasom, hogy a műtétet végre is hajtották s a szemátültetés sikerült. Tudom, hogy a szemorvosok ezt nem hiszik. De én nem vagyok szemorvos és nekem szabad hinni. Felette valószínűtlen, hogy a fiatal ember agyából a szemüregbe benyúló látóideg az öregember behelyezett szemgolyójának látóidegével összeforrt, de ennek a lehetőségét kizárni nem tudom, hiszen az élő természetben történnek nagyobb csodák.

Azonban azt olvasom, hogy az a fiatal orvos, aki ezt a csodálatos műtétet végrehajtotta, nem engedi meg, hogy nevét nyilvánosságra hozzák.

De itt már véget ér az én hiszékenységem, — a történetnek ezt a befejezését nem hiszem el. Mert az önfeláldozás összefér az emberi természettel, de ha valaki olyan dolgot művel, ami eddig még egy embernek sem sikerült, s utána azt, hogy ezt a csodálatos dolgot ő hajtotta végre, titokban tartja — ez már nem emberi.

A történet, amit elmondtam, ezért hihetetlen. De akkor miért mondtam el? Azért, mert nekem, mint az emberi hízélgne, ha hihető lenne.

Doby Juci

egyetlen koncertje február 20-án a Katolikus Körben.

Műsor: Opera áriák, román, német, francia és a rádióból ismert magyar nóták előzenével. — Zongoránál Macalik Gabriella

legyek a Hegedűs Hirlaplórában

Kik nyertek a „rumbán”?

A harmadik 100 szerencseszám

A nagy újévi „rumba” aján-dék-akciónk húzásának harmadik 100 szerencseszámát közöljük az alábbiakban:

Öt méter tűzifa: 2859, 6645.

Egy vég kelengyevászon: 5080, 2425.

Egy mázsa liszt: 4577, 5588.

Nőcipő: 5788, 8042.

Férficipő: 4632, 8139.

Három és félméter nőruhaanyag: 4064, 3669, 2655.

Nőikabát: 2512, 9263, 5066.

Férfikabát: 9018, 3393, 4630, 5366.

Női esőernyő: 372, 4078, 8022, 4520.

Pullower: 10054, 1443, 10101, 4647.

Két pár női harisnya: 3392, 9985, 4071, 6524.

Két pár férfizokni: 3394, 8523, 4965.

Félszögarnitúra: 8242, 1748, 3961, 6683, 5783.

Két doboz főzelékkonzerv: 1104, 9351, 225, 445, 2960.

Téli nyaksál: 8250, 4953, 4271, 9354, 447, 5781.

Dulceata-készlet: 8391, 1445, 9909, 2948, 9148.

Kristály vizeskanecso: 3404, 5914, 1534, 10493.

Likörkészlet: 6980, 3406, 7921, 6972, 6594.

Evőeszköztartó: 1456, 9972, 9318.

Cukortartó: 4325, 9304, 7006, 4851.

Egy kg. cukor: 3398, 8533, 9271, 4381.

Négy drb. toiletteszappan: 1325, 9525, 8167, 362, 3661, 3180.

Cigarettatárca: 2881, 7549, 2450, 7683, 10108, 3763, 1292.

Japán felszolgáló-tálca: 9399, 2296, 4362, 10111, 10450, 3768.

3 kanál, 3 villa: 8728, 9880.

Hat drb. fénykép: 10408, 719, 3435.

A húzásokat tovább folytatjuk és a nyerőszámokat naponta száz-as csoportokban közöljük. Ismételt felhívjuk szerencsés olvasóink figyelmét, — hogy az ajándéktárgyak kiosztását csütörtökön, **febr. 17-én** kezdjük meg.

János bácsi

maga mit szól a németországi eseményekhez?

— Olvastam, hogy Prágában azt híresztelték, hogy fellázadt a német hadsereg és a trónörökös magához akarta ragadni a hatalmat. Én mingyán mondtam, hogy ez nem lehet igaz. Goga bukása nem bukattya meg mingyán Hitleri is.

— De azért valami baj csak van Németországban.

— Az biztos, hogy nem szeretnék ott generális lenni. Még őrmester — nem mondom. Mer' őrmesterből még lehet valaki Führer, de a generálist hamar nyugdíjba küldik, ha viselkedése nem teccik a vót őrmesternek.

— Mit szól a kormány lemondásához?

— Rövid ideig kormányzott, csak Goga és elébb lemondott, mint sem maga is hitte volna, mer', hogy a ritujális vágás betöltésével nem lehetett állami problémát megoldani.

— Nem lesz választás, János bácsi.

— Annyi baj legyen. A sok pont között ugye érteite volna ki magát az ember, azt gondolta volna, hogy boxmérkőzésen van, ahonnan pontozással győznek. Igaz, hogy Goga tus-sal kapott ki.

Hány ember él a földön?

Sokszor felmerül az az érdekes kérdés, hogy vajon hány emberből állhat a föld lakossága. Mégbizható és pontos adatokat még a XX. század fejlett korában sem kaphatunk, hiszen vannak olyan földterületek, amelyeknek népességéről csak hozzávetőleges becslések vannak. Ilyen például Kína, amelynek egyes adatok szerint 350 millió, más számítások szerint azonban 500 millió lakosa van. Nem sikerült még „összeírni” Abesszinia, Perzsia, Marokkó és Bolivia lakosságának a számát sem.

A genfi Népszövetség statisztikai könyve megállapítja, hogy a föld lakosságának száma „mintegy” 2095 millió ember. Igen érdekes fejtegetése az évkönyvnek az, amely megállapítja, hogy a világnak csaknem valamennyi országában növekedik a népesség. Ez nem annyira a születések szaporodása, mint inkább a halálozások csökkentése révén áll elő. Ez természetes is, hiszen a tisztálkodás, az egészséges életmód és az orvosi kultúra elterjedésével nagymértékben sikerült csökkenteni a halálozást. Egész sor országban például ütemben alábbszállt a halálozási statisztika, úgyhogy a lakosság számának növekedése már nem csodák.

A kiválasztott

— Regény — 47

— De fiam — mondta komolyan — nem kell annyira figyelnie rám. Tudom, hogy sokat beszéltem, de csupán a gyanúinkat, föltevéseinket beszéltük meg. Attól félek, túlságosan...

Heath közbevágott.

— Ne féljen... önnek igaza van, teljesen igaza van. Még a legostobábbnak is be kell látnia, hogy önnek igaza van. A rendőrségnek azonnal...

— Lassan, ember, lassan! — mondta Anthony. — Ne akarjon lehetetlent. Óvatosnak kell lennünk.

Pike fölállt. Az asztalra támaszkodva Heath szeme közé nézett.

— Hallgasson ide, Sir! Ne ki nozza magát annyira. Ha még emlékszik rá, én voltam az, aki rávettem önt, hogy hívja haza Gethryn ezredest. És mondhatom, rendkívül hálás vagyok, hogy megtette. E pillanatban, amint Gethryn ezredes jól látja, a rendőrség semmit sem tehet. De csak e pillanatban! Mert én ismerem Gethryn ezredest és ismerem magamat is. Ennek alapján pedig ki merem mondani, — hogy: eljutván oda, amit az ezredes csak gyanúnak nevez, de amelyet én másként hívok, rövidesen bekövetkezik a cselekvés ideje. Bizonyos, hogy most hivatalosan mitsem tehetek. Am az is bizonyos, hogy se Gethryn ezredes, se én nem maradhatunk a puszta szó mellett. Becsületesen megjártuk a játszmát és fogadom, hogy az ön hölgyét nem éri semmi rossz.

Heath bort töltött és egy hátra kiitta.

— Sajnálom, uraim. Ugy látszik, mostanság egyre boldogot csinállok magamból. Mi tehát a teendő? Önök beszéljenek, én hallgatok.

Heath feje fölött Pikere pillantott Anthony.

— Ön tehát helyesnek találja az okoskodásomat?

— Tökéletesen, sir. Nem is értem, hogy nem láttuk mi is ezt a kiindulási pontot.

— No, ha így beszél, még önhitt leszek... Tehát, Pike, mit kell tenni?

— Ezt én kérdelem öntől, — uram. Én hivatalos közeg vagyok, ön nem az. Mit szándékozik tenni ön?

— Most csöngöttek... és ha White bejön, azt mondom neki: White, reggelre az autó álljon elő. Hosszu utra megyünk! Három napra való csomagoljon be nekem és magának is. Ha marad még ideje, vegye elő a térképet és keresse meg a legrövidebb utat Polferrybe. az essexi partvidéken (Folyt. köv.)

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szavanként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10 szóig 20 lei. A rumba igazoló-jegy szelvényei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 lejért közlünk. Jelíggel, vagy „cim a kiadóban” jelzéssel feladott hirdetéseknek 10 lej pótdíj fizetendő. Csak válaszbélyeges érdeklődésre válaszolunk.

Róna fényképésznél

legolcsóbb, legszebb a fénykép!!

6 drb csak 80 lei!

Ugyanaz, ami a kirakatalomban látható!

Kérem a n. é. közönséget, ne hagyja magát a konkurenciától félrevezeteni!

ÁLLÁS

Keresünk magas jövedelemmel március 1-re Cehăluț (Magyarcsaholy) részére megbízható újságírót. Jelentkezni (levélben is) Nagy Lajos megbízottnál, Tășnad. 424

Keresünk zsidó nőket háztartási munkára, jelentkezni 3-4 között, Pavel ucca 7. I. emelet. 417

Jömegejelentésű intelligens urak ügynöki minőségben nagy kereseti lehetőséggel (Garantált legkevesebb havi 5000 lei jövedelemmel) felvéteinek. Cim a kiadóban. 499

Szobaleányt éves bizonyítvánnyal felveszek Friedmann, Parcul Eminescu 34/a. 515

Orvosi rendelőbe asszisztens nő kerestetik. Románul tudók előnyben. Dr. Kenéz, Pavel ucca 13. 514

Ügyes kézilányt felvesz „Erna” Str. Reg. Ferdinand 8. 522

Szakács-tanulónak, kukának ügyes fiú felvétetik. Palacse étterem. 513

VÉTEL-ELADÁS

Eladó olcsón Wilson ucca 81 alatti két lakásos 28 méteres frontu sarokház. Felvilágosítást ad a háztulajdonos, lakik Decebal (Vitéz-u.) 9 és Dr. Váradí Ödön ügyvéd Delavrancea Rifoók Zsigmond-u.) 1 ügyvédi-kamara épület.

Szépen fejlett egy éves, fehér „Amerikai Leghorn” tenyész kakasok eladók. Ára darabonként 150 lei. Valódi angol import! Fajbaromfi tenyészet, Oradea, Str. Franceză 12.

Staniol, színes selyem, krepp és tafett-papírok legolcsóbb árban kaphatók Pásztor Ede papirkereskedésben. Piata Mihai Viteazul 4. (Nagypiac.)

Eladó teljesen új, még nem használt, egy drb. 50-es, egy darab 100-as légfűtéses csibekellő gép, továbbá egy darab 300-as, egy drb. 500-as, műanyaga „Kühne” gyártmányok. Eredeti gyári árák. — Csak válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolok. Fajbaromfi tenyészet, Oradea, Strada Franceză 12.

Egy jókarban levő, mély gyermekkosci eladó. Str. London 4. (Fűzes uccánál) 521

Kerivárosban telek eladó. Értekezni str. Fazanilor 16 ajtó 2. szám. 500

Magánház és két nagy telek eladó. Cim seleuși rét. Str. 1. No. 8. Borkimérésben. 520

Szoba, konyha speiz kiadó. Str. Moldova 52. (Kálvária ucca) 523

Eladó jókarban mély gyermekkosci, fehér rózsaszínnel. Str. Dr. Marinescu 1. Reisman Telep. 518

Uj Singer bőrvarrógép sima, olcsón eladó Str. Dr. I. Maniu 80. Bránnál. 517

Keresek egy kisebbszerű házat megvételre, amelyben fűszerüzlet és korcsma van. — Cim a kiadóban. 516

LAKÁS

Kiadó szoba, szépen bútorozott, különbejáratu, fürdőszobás Gyárfás, Piața Unirii 4. III. emelet. 428

KÜLÖNFÉLE

Ford és Hanomag traktorok, téglák és cseréprések, esztérgapadok, szállagfűrészek, 60 HP. Diesel 16-20 HP. petroleum-motorok, egy községi tüzfecske, 4-6 HP cséplőgarnitúrák, hengerek, malmi gépek, rovátkoló és csiszológép, 120 és 200 HP stabil gépek, szabadalmazott herefejtő készülékek kaphatók: Desider Friedrich, Timișoara IV. Str. Vespasian 4.

A váradosi róm. kath. Kultúrházban szombat este táncol egybekötött házi est. 519

Egy falusi vizimalom francia kővel és radiális szitával felszerelve bérbeadó. Fodor, Borod (jud. Bihor) 427

A föld be'seje aranyból van?

R. Stoneley dr. egyetemi tanár, híres geofizikus hosszas kutatásai során arra a megállapításra jutott, hogy a föld méhe aranyból van. Midőn a föld tömege szilárdulni kezdett, a nagy fajsúlyú elemek, mint az arany is, önsúlyuknál fogva a föld középpontja körül halmozódtak fel és a bányászati csak a föld külső rétegeiben, a felszíntől néhány kilométernyire levő szörványos lerakódásokat aknázza le.

Rádió műsor

VASARNAP

BUKAREST. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 9.55 Istentisztelet. 13.10 A Dinicu-zenekar hangversenyének közvetítése. Utána: Hírek 18 Katonazene. 19 Időszerű anyag. 19.15 Tánclémezek. 20.20 A nemzet órája. 20.35 A Tanítók Énekkara hangversenyének közvetítése. 21.05 Felolvasás. 22 Előadás. 23.20-24 Fall Leo: Sztambul rózsája, operett. Majd: Hírek közvetítése külföldre német és francia nyelven. Utána: Közlemények.

BUDAPEST I. 10-10.40 Unitárius istentisztelet. 10.45 Hírek. 11-11.45 Református istentisztelet. 12-13.15 Egyházi ének és szentbeszéd a Szent Domokos-rendi plébánia templomból. 13.20 Pontos időjelzés. 13.30 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 14.05 Világhíradó. 15 Hanglemezek. 16 Gazdáknak. 16.45 Zongoraszámok. 17.20 Előadás. 17.50 A rádió szalonzenekara. 18.40 Hunyadi Sándor elbeszélései. 19.10 A Budapesti Orvosok Kamarazeneegyesülete két kamarazenés színjátékának közvetítése. 22 Hírek. 22.20 Tánclémezek. 23.40 Budapesti Hangversenyzenekar.

HÉTFŐ

BUKAREST. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, víz állásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18.20 Le-mezek. 19 Időszerű anyag. — 19.15 Andricu zongora- és Metani klarinétművész. 19.35 Vala énekes. 19.55 Felolvasás. — 20.10 Rádiózenekar. 21.30 Felolvasás. 21.45 Csak Rádió Románia: Lemezek. 22.30 Hírek. 22.45 Vendéglői zene. 23 Szórakoztató zene. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána közlemények.

BUDAPEST I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. — 13.05 Ének- és hegedűszámok. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Cigányzene. 15.40 Hírek. 17.15 A rádió diákkézlője. — 17.45 Időjelzés. 18. Énekkar. 18.30 Előadás. 19 Tánclémezek. 19.30 Előadás. 19.50 Cigányzene. 20.45 Előadás. 21 A Filharmoniai Társaság hangversenyének ismertetése. 21.10 A Filharmoniai Társaság hangversenyének közvetítése. 22 Hírek. 23.05 Időjárásjelentés. Majd: Jazz. 24 Hírek német nyelven. 24.05 Szalonbűtös. 1.05 Hírek külföldi magyarok számára.

NYOMATOTT PÁSZTOR EDE CÉGNÉL ORADEA